

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз Пр 7/2016
10.03.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Горана Чавлине, Драгана Аћимовића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у прекршајном предмету окривљеног С.Ђ., због прекршаја из члана 330. став 1. тачка 10) Закона о безбедности саобраћаја на путевима, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Пtz 37/16 од 18.02.2016. године, поднетом против правноснажних пресуда Прекршајног суда у Смедереву Пр 4408/14 од 17.08.2015. године и Прекршајног апелационог суда у Београду Прж 22295/15 од 15.12.2015. године, у седници већа одржаној 10.03.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Пtz 37/16 од 18.02.2016. године, као основан, па се ПРЕИНАЧУЈУ правноснажне пресуде Прекршајног суда у Смедереву Пр 4408/14 од 17.08.2015. године и Прекршајног апелационог суда у Београду Прж 22295/15 од 15.12.2015. године, тако што се на основу члана 248. став 1. тачка 6) Закона о прекршајима, прекршајни поступак против окривљеног С.Ђ., због прекршаја из члана 330. став 1. тачка 10) Закона о безбедности саобраћаја на путевима обуставља.

Трошкови прекршајног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Пресудом Прекршајног суда у Смедереву Пр бр.4408/14 од 17.08.2015. године, окривљени С.Ђ., оглашен је одговорним због прекршаја из члана 330. став 1. тачка 10) Закона о безбедности јавног саобраћаја на путевима, те је осуђен на новчану казну у износу од 100.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, те је истовремено одређено да ће се иста уколико је окривљени не плати у наведеном року извршити у складу са чланом 315. Закона о прекршајима. Првостепеном пресудом окривљеном је изречена заштитна мера забрана управљања путничким моторним возилима у трајању од осам месеци на основу члана 330. став 3. ЗОБС-а и 14 казних поена на основу члана 330. став 1. ЗОБС-а. Окривљени је обавезан да на име паушалног износа уплати износ од 700,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде.

Пресудом Прекршајног апелационог суда Прж бр.22295/15 од 15.12.2015. године, делимично је усвојена жалба браниоца окривљеног С.Ђ., па је првостепена пресуда преиначена у делу одлуке о изреченој заштитној мери на тај начин што је окривљеном за прекршај из члана 330. став 1. тачка 10. ЗОБС-а на путевима на основу члана 330. став 3. истог закона и 358. Закона о прекршајима изречена заштитна мера забрана управљања моторним возилом „Б“ категорије, у трајању од осам месеци, док је у осталом делу првостепена пресуда потврђена, а жалба браниоца окривљеног одбијена као неоснована.

Републички јавни тужилац је против наведених правноснажних пресуда подигао захтев за заштиту законитости Птз 37/16 од 18.02.2016. године, због битне повреде одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 2. тачка 3) и 4) у вези члана 93. став 1. и члана 187. став 4. Закона о прекршајима, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и списе предмета врати првостепеном суду на поновну одлуку.

Врховни касациони суд је пошто је претходно о седници већа обавестио Републичког јавног тужиоца у смислу члана 286. став 2. Закона о прекршајима, одржао седницу већа, па је по оцени навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Основано се у захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује да су побијане правноснажне пресуде донете уз учињену битну повреду одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 2. тачка 3) Закона о прекршајима, јер у побијаним правноснажним пресудама нису дати разлози о одлучним чињеницама.

Наиме, из изреке првостепене пресуде произлази да је окривљени С.Ђ., оглашен одговорним због прекршаја из члана 330. став 1. тачка 10) Закона о безбедности саобраћаја на путевима који прекршај је извршио на тај начин што је својим путничким возилом управљао брзином од 207,4 km/h, иако је саобраћајним знаком брзина кретања била ограничена на 120 km/h а што је брзина од 87,4 km/h већа од дозвољене.

У разлозима првостепене пресуде наводи се да у поступку није изведен доказ испитивањем окривљеног, те да је фотографија на којој се види возило којим је почињен прекршај, веродостојна исправа за доказивање предметног прекршаја у смислу члана 322. ЗОБС-а на путевима, због чега је прихваћена као ваљан материјални доказ и да се на њој заснива прекршајна одговорност окривљеног.

Међутим, у списима предмета се налазе две фотографије из којих се јасно уочава само регистарска ознака возила, али не и тип и марка возила, при чему се возач наведеног возила уопште не види. Поред тога, у конкретном случају у списима предмета не постоји записник о контроли возача наведеног возила којим је учињен прекршај, и којим би био утврђен идентитет возача возила.

Чланом 320. став 1. ЗОБС-а на путевима, прописано је, да уколико је уређајима за утврђивање прекршаја у саобраћају документован, односно уочен неки од прекршаја предвиђен тим законом, када возач тог возила није

идентификован, власник, односно корисник возила је одговоран што је омогућио да се његовим возилом учини прекршај.

Имајући у виду напред изнето, у побијаним пресудама нису наведени разлози о одлучној чињеници – у ком својству је окривљени одговоран тј. да ли је окривљени критичном приликом управљао наведеним возилом или не или одговара као власник возила којим је учињен прекршај у смислу члана 320. став 1. ЗОБС-а на путевима.

Поред тога, основано се у захтеву Републичког јавног тужиоца указује да је побијаним правноснажним пресудама учињена и битна повреда одредаба прекршајног поступка, из члана 264. став 2. тачка 4) Закона о прекршајима, јер је суд у предметном прекршајном поступку повредио право одбране окривљеног.

У члану 187. став 4. Закона о прекршајима прописано је да када се окривљени први пут позива уз позив му се обавезно доставља примерак захтева за покретање прекршајног поступка.

Чланом 93. став 1. Закона о прекршајима прописано је да се окривљеном мора дати могућност да се изјасни о чињеницама и доказима који га терете и изнесе све чињенице и доказе који му иду у корист, осим у случајевима предвиђених законом.

Према одредби члана 93. став 3. Закона о прекршајима прописано је да ако уредно позван окривљени не дође и не оправда изостанак или у одређеном року не да писмену одбрану, а његово испитивање није нужно, пресуда се може донети и без испитивања окривљеног.

Наиме, из списка предмета произлази да је првостепени суд дана 25.11.2014. године, упутио захтев за правну помоћ Прекршајном суду у Београду, ради саслушања окривљеног, по ком захтеву Прекршајни суд у Београду није поступио, о чему је обавестио Прекршајни суд у Смедереву дописом од 23.11.2015. године. Надаље, из списка предмета произилази и то да је првостепени суд окривљеном само једном доставио позив за саслушање које је било заказано за 28.07.2015. године (који позив је окривљени примио 23.07.2015. године), али да уз исти није достављен и примерак захтева за покретање прекршајног поступка, иако је суд био у обавези да то учини у смислу члана 187. став 4. Закона о прекршајима, па самим тим окривљени није био у могућности да првостепеном суду достави своју писмену одбрану. Поред тога, из списка предмета произлази и да је окривљени по пријему позива за испитивање које је пред Прекршајним судом у Смедереву било заказано за 28.07.2015. године, ангажовао браниоца који је дана 24.07.2015. године, првостепеном суду доставио пуномоћје са молбом да се окривљени на околности прекршаја који му је стављен на терет испита замолним путем преко Прекршајног суда у Београду у скаду са одредбом члана 204. Закона о прекршајима, којој молби првостепени суд није удовољио, већ је дана 17.08.2015. године, донео првостепену пресуду без претходног испитивања окривљеног.

Врховни касациони суд налази да се основано захтевом Републичког јавног тужиоца указује да у конкретном случају нису испуњени услови из члана 93. став 3. Закона о прекршајима за доношење пресуде без претходног испитивања окривљеног, с обзиром на то да је првостепени суд најпре закључио да је

испитивање окривљеног нужно и Прекршајном суду у Београду упутио захтев да се окривљени саслуша замолним путем, а затим је, не чекајући исход упућене замолнице закључио супротно - да испитивање окривљеног није неопходно и дана 17.08.2015. године, донео пресуду којом је окривљеног огласио одговорним за предметни прекршај.

Поступајући на наведени начин, првостепени суд је повредио право на одбрану окривљеног и тиме учинио битну повреду одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 2. тачка 4) Закона о прекршајима.

Право на одбрану окривљеног повређено је правноснажним решењем и на тај начин што је првостепени суд у образложењу пресуде навео да допис од 27.07.2015. године, којим је бранилац тражио саслушање окривљеног замолним путем није узет у обзир из разлога што је исти потписао бранилац, а не окривљени, будући да је бранилац окривљеног, по оцени овога суда, овлашћен да у смислу члана 119. став 3. Закона о прекршајима у корист окривљеног предузима све радње које може предузети и сам окривљени, па самим тим и наведену радњу, а посебно када се има у виду да је уз цитирани допис достављено и пуномоћје којим је окривљени овластио изабране браниоце да га бране у предметном прекршајном поступку.

Из напред изнетих разлога, Врховни касациони суд налази да је првостепени суд приликом доношења првостепене пресуде учинио битну повреду одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 2. тачка 3) и 4) у вези члана 93. став 1. и члана 187. став 4. Закона о прекршајима, које повреде су утицале на доношење законите и правилне пресуде и које би довеле до укидања првостепене пресуде, при чему је наведене битне повреде одредаба прекршајног поступка учинио и другостепени суд потврђивањем првостепене пресуде (осим у погледу одлуке о заштитној мери).

Међутим, имајући у виду одредбу члана 84. став 7. Закона о прекршајима, којом је прописано да покретање и вођење прекршајног поступка застарева у сваком случају када протекне два пута онолико времена колико се по закону тражи за застарелост, те да је окривљени оглашен одговорним за прекршај, који је извршен 17.01.2014. године, то је у смислу цитиране законске одредбе дана 17.01.2016. године, наступила апсолутна застарелост вођења прекршајног поступка.

Због свега наведеног, Врховни касациони суд је усвојио захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца и преиначио побијане правноснажне пресуде, тако што је обуставио прекршајни поступак против окривљеног С.Ђ., због прекршаја из члана 330. став 1. тачка 10) Закона о безбедности саобраћаја на путевима.

С обзиром на овако донету одлуку, Врховни касациони суд је на основу члана 141. став 2. Закона о прекршајима одлучио да трошкове прекршајног поступка сноси суд.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 286. став 1. и члана 287. став 4. у вези члана 248. став 1. тачка б) Закона о прекршајима, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа-судија
Јанко Лазаревић,с.р.